

Balears votarà mirant a Eivissa

Novament, les illes Pitiüses poden decidir qui serà el nou president. La polèmica sobre les autopistes s'afegeix als escàndols de corrupció i deixa el PP amb grans possibilitats de perdre la majoria en el Parlament.

“Hem perdut les eleccions a causa dels problemes que hem tengut a les Pitiüses”, lamentava el 1999 Jaume Matas després que el PP patís la primera derrota a les Balears de tota la seua història. “Hem perdut per 4.000 vots a les illes d'Eivissa i Formentera”, admetia quatre anys després el president progressista Francesc Antich per explicar la pèrdua de la majoria. Efectivament, és al subarxipèlag pitiús on, des de fa uns anys, es decideixen les eleccions autonòmiques. I sembla que el 2007 no serà una excepció.

El fet que va fer capgirar la tradicional majoria conservadora el 1999 van ser els enfrontaments interns que va patir el PP pitiús i una successió d'escàndols que afectaren aquest partit, com el cas Formentera, de manipulació de vots d'immigrants argentins a favor de la dreta. El que va precipitar el 2003 la derrota del Pacte de Progrés d'Antich va ser la caiguda de vots a les Pitiüses a causa dels enfrontaments entre la presidenta illenca Pilar Costa i el verd Joan Buades, i a causa també de restriccions urbanístiques massa ambicioses per a una societat com l'eivissenca. En els dos casos, el conjunt de les Balears va patir les conseqüències

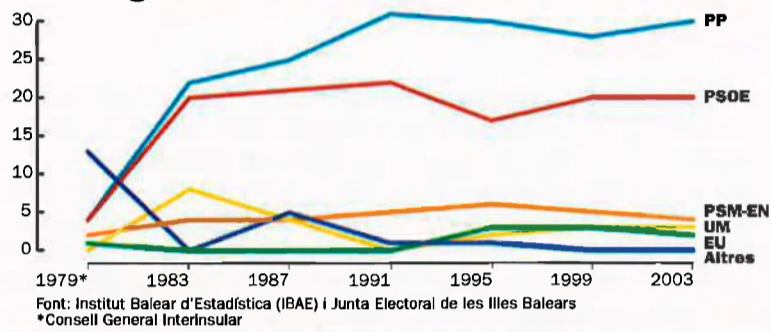
de la política interna pitiüsa. Ara, la comunitat autònoma torna a tenir, una vegada més, els ulls posats a les Pitiüses. El motiu aquesta vegada és la construcció de les polèmiques autopistes, que amenacen la majoria en el Parlament. “És increïble, sembla com si cada vegada sorgís alguna cosa a Eivissa que ho fa trontollar tot de dalt a baix”, comentava angoixat un alt càrrec del PP mallorquí fa pocs dies. L'oposició d'esquerra, en canvi, confia que la crispació generada per les noves carreteres serveixi, almenys, per reflotar els progressistes i canviar les seues pobres expectatives electorals de fa només tres anys. I, efectivament, en aquest temps, els sondejos han canviat radicalment les possibilitats de l'esquerra, tant a Mallorca (gràcies sobretot al cas Andratx) com a Eivissa, per les autopistes.

Què ha de passar perquè l'esquerra guanyi el Govern de les illes Balears en les eleccions de maig? En primer lloc, segons destaquen els habituals analistes de la mecànica electoral, s'hauria d'aconseguir que dels 12 diputats que elegirà l'illa d'Eivissa, almenys la meitat siguin de l'esquerra. Encara que el parlamentari que correspon a Formentera fos per a la dreta, cal tenir en compte que no és difícil obtenir una majoria d'esquerra a Mallorca, on les enquestes pronostiquen que el PP perdrà alguns escons, i sobretot a la de Menorca.

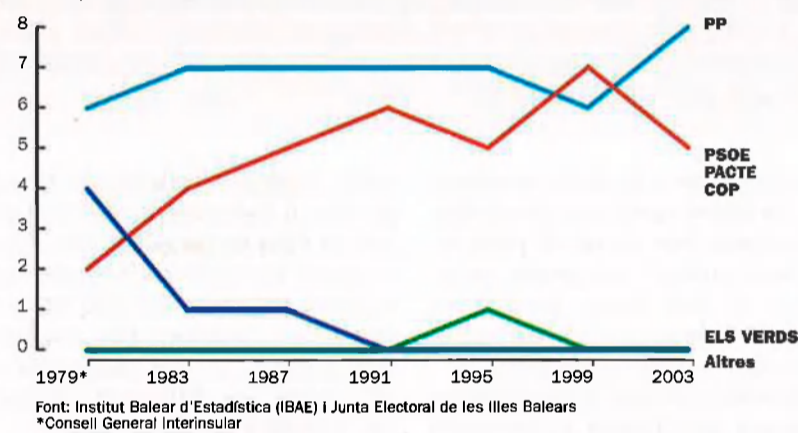
Esperança per al Parlament; incertesa per al Consell Insular.

L'exconseller d'Interior del Govern de Francesc Antich, l'eivissenc Josep Maria Costa, explica què passa quan una circumscripció, com l'illa d'Eivissa, elegix un nombre parell de diputats, dotze en aquest cas. “Si es tria un nombre parell, sempre hi ha unes restes de vots que no són suficients per traduir-les en cap diputat extra. Per això és fàcil aconseguir un empat a sis escons, perquè fan falta marges de vots més grans per poder ‘robar’ un diputat al contrari. Aquest marge pot ser de dos o tres mil vots, que independentment del partit al qual vagin a parar, esquerra o dreta, no són suficients per trencar aquest empat. És un marge de seguretat.” És així com, encara que els progressistes treguin menys sufragis que

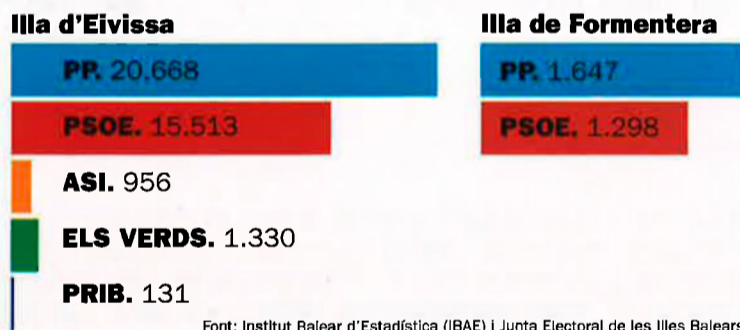
Eleccions autonòmiques. Evolució dels resultats electorals a les Illes Balears. Assignació d'escons

Eleccions autonòmiques. Evolució dels resultats electorals a Eivissa i Formentera. Assignació d'escons. Consell Insular d'Eivissa i Formentera i diputats pitiüsos al Parlament de les Illes Balears

Eleccions autonòmiques 2003. Vots a candidatures en Eivissa i Formentera

la dreta, aportaran els mateixos diputats al Parlament. "Al 2003 perdérem, perquè el PP ens va treure una diferència de 4.000 vots, i això ja supera el 'matalàs' de seguretat", recorda Costa. En canvi, si es tria un nombre imparell d'escons —com passarà al Consell Insular d'Eivissa, amb tretze consellers a partir d'aquestes eleccions gràcies a la reforma de l'Estatut—, "el marge possible és de només un vot", explica l'exconseller d'Interior.

Això vol dir que l'esquerra pitiüsa veu amb més optimisme la possibilitat de guanyar el Parlament balear (gràcies

a aquest marge de dos o tres mil vots que pot tenir d'avantatge el PP i, malgrat això, no traduir-se en cap diputat extra) que no pas el Consell Insular. A la institució eivissenca, el partit que obtengui un sol vot més que el seu rival s'adjudicarà el conseller número 13. És el preu que ha pagat l'esquerra per donar el seu suport a la reforma de l'Estatut d'Autonomia que consagra un nou model electoral que crea un consell propi per a Formentera (el quart de les Balears) i que fa passar el nombre de consellers del Consell Insular d'Eivissa de 12 (quan era possible el marge de se-

guretat) a 13, quan ja tot depèn d'un sol vot. Atesa la tendència tradicionalment conservadora de l'electorat eivissenc, serà precisament l'esquerra la perjudicada per aquest canvi, perquè no tindrà cap "matalàs" de maniobra.

Això és, numèricament, el que hauria de succeir perquè la majoria de la Cambra balear tornàs a tenir majoria d'esquerra. Però políticament tot és més complicat. Tant PP com PSOE admeten que totes les possibilitats estan obertes a Eivissa i ningú no s'atreveix a donar res per segur.

Eleccions en clau asfàltica. En primer lloc, l'esquerra concorrerà unida sota una sola candidatura al Consell i al Parlament, i presentarà com a cap de llista en els dos casos el carismàtic alcalde de la ciutat d'Eivissa, Xicu Tarrés, el millor actiu que té l'esquerra pitiüsa. Això, unit al malestar general provocat per les autovies, representa l'esperança progressista.

El PP, pel seu costat, confia que la progressiva finalització de les obres de les autovies (ja hi ha importants trams acabats) farà descobrir les bondats d'uns projectes tan criticats. "Quan la gent vegi la millora que aporten les carreteres ja acabades, veurà que era una cosa necessària i que no hi havia motiu per a protestar", repetia aquesta mateixa setmana la consellera d'Obres Públiques del Govern, Mabel Cabrer. També confia la dreta en la feina feta en altres àrees, perquè "no tot són carreteres en aquesta vida", afirma el president del Consell pitiús, Pere Palau, qui s'esforça així per recordar que "hi ha altres coses que s'han fet durant aquests quatre anys a Eivissa, totes elles positives".

Això, però, no elimina del tot el temor que senten els conservadors pel que pugui passar. Tot i que públicament ho neguen, els dirigents del PP tant pitiús com balear admeten que les tres manifestacions multitudinàries celebrades a Eivissa aquesta legislatura contra les autovies poden ser l'avis d'un càstig electoral. A més, les actuacions dels antidisturbis contra pacífics pagesos expropiats estan encara gravades a la ment de molts simpatitzants conservadors que no s'expliquen tanta desproporció i que mai havien viscut una cosa igual a Eivissa.

L'illa d'Eivissa té cinc municipis, incloent-hi el de la ciutat, l'únic on ha guanyat l'esquerra. El PP admet que a tots els quatre municipis rurals amb tradicional hegemonia conservadora, n'hi ha dos on es pot produir una davallada de vots (Sant Josep i Sant Antoni, els més afectats per les autovies), mentre que en altres dos es confia a mantenir el tipus: Sant Joan i Santa Eulària, tradicionals feus conservadors i on encara no han arribat els macroprojectes viaris del Govern. "El vertader camp de batalla a Eivissa seran Sant Joan i Santa Eulària", reconeixen tant al PSOE com al PP. Aquest darrer partit, per aquest motiu, s'ocupa preferentment de Santa Eulària, ja que Sant Joan té sobradament garantida la fidelitat conservadora i a més, Santa Eulària té molts més votants censats. El candidat a l'alcaldia d'aquest municipi, per exemple, ha estat acuradament seleccionat per no perdre cap vot ni provocar cap sector descontent o cap focus d'abstenció.

I és que fins i tot les llistes dels ajuntaments s'elaboren pensant més en la necessitat de garantir vots per al Parlament balear i el Consell que en el municipi pròpiament dit. El PP considera que un bon candidat a alcalde pot arros-

Formentera, el diputat més "barat" de les Balears

No tots els parlamentaris de la Cambra balear valen el mateix nombre de vots. A Balears hi ha quatre circumscripcions electorals (una per cada illa), i a cap es necessita el mateix nombre de paperetes per treure un parlamentari. Els més "cars" són els de Mallorca, perquè allà fan falta 10.000 vots per poder tenir un escó. En canvi, el mateix escó només val 3.000 paperetes a Eivissa i alguna menys a Menorca. Però un parlamentari elegit per l'illa de Formentera exigeix només uns 1.700 sufragis per ser elegit. Això explica que tots els partits facin un gran esforç durant la campanya a les illes menors, per no parlar de Formentera, que és el municipi balear amb la desfilada de polítics més impressionant en totes les campanyes electorals. A més, aquesta illa es caracteritza pel caràcter voluble i canviant dels seus votants, que deparen les sorpreses més inesperades. Així va passar el 2003, quan, després de l'escàndol protagonitzat pel PP a causa de la suposada manipulació de vots d'immigrants argentins, i malgrat governar l'esquerra a l'illa amb resultats satisfactoris, la dreta guanyà les eleccions contra tot pronòstic i desafiant les lleis no escrites de la lògica política.

segur també vots a les llistes autonòmiques. En aquest sentit, tots els alcaldables designats fins ara pel PP pitiús tenen 'bona premsa', exceptuant únicament el de Sant Josep, Josep Serra, processat en dues causes penals per escàndols de corrupció urbanística.

En definitiva, els canvis introduïts per la reforma de l'Estatut d'Autonomia posen més difícils les coses per a l'esquerra en el Consell Insular, però en

canvi, no alteren l'adjudicació d'escons per illes al Parlament, la qual cosa obligarà el PP a fer un esforç especial per no perdre la majoria a la Càmera i, consegüentment, el Govern. Una de les hipòtesis que sospesen tant socialistes com populars és que pugui haver-hi un Govern i un Parlament d'esquerra i un Consell d'Eivissa de dreta.

Joan Lluís Ferrer

Signat l'acord definitiu preelectoral entre els progressistes eivissencs

Aquest cap de setmana, el comitè insular del PSOE pitiús i l'assemblea general d'Eivissa pel Canvi (el moviment ciutadà sorgit entorn de la Plataforma Antiautopistes) acordaren, amb poques hores de diferència, presentar-se en col·lecció a les eleccions locals i autonòmiques del maig. En el cas dels socialistes, l'acord el va prendre el 83% dels assistents, mentre que Eivissa pel Canvi ho va fer amb el vot d'un 70% dels 200 integrants de l'assemblea. Es tracta de suports àmpliament majoritaris, que reflecteixen l'estat d'ànim de l'esquerra eivissenca, dominada per un desig d'aparcar diferències i centrar-se en allò que els uneix.

L'acord no ha estat fàcil, perquè abans ha estat necessari que la direcció de Ferraz dissolgués l'executiva del PSOE pitiús i nomenàs una gestora per garantir la designació de l'alcalde de la ciutat d'Eivissa, Xicu Tarrés, com a cap de llista al Consell Insular. Finalment, així ha estat, i ara Tarrés encapçalarà una candidatura conjunta que, segons els sondeigs tant del PP com del PSOE, pot obtenir la majoria.

Membres d'Eivissa pel Canvi (plataforma on també figuren Esquerra Unida, ERC i ENE-PSM, a part d'independents)

ocuparan llocs de sortida en totes les candidatures, tant les del Consell i Parlament com les dels ajuntaments. El programa electoral no sembla que presenti cap problema, perquè "les similituds són moltes i l'entesa serà ràpida", afirma Tarrés. "No hi ha discrepàncies rellevants entre les dues formacions", corrobora Albert Prats, d'Eivissa pel Canvi (ExC).

Aquest moviment polític, que té Prats (un físic de trenta-dos anys independent políticament) com a líder, es presenta com una plataforma ciutadana marcada per un fort apartidisme. De fet, les sigles d'EU, ENE-PSM i ERC s'oculten permanentment, tal volta per tranquil·litzar els votants més susceptibles. No han mancat tampoc comentaris d'autocrítica cap a les restriccions urbanístiques de l'anterior Pacte Progressista (1999-2003) en el qual sembla un intent per presentar-se com una opció més moderada i menys radical que aleshores, tot i que la crida contra la corrupció urbanística és una constant i un tret inequívoc de la seua identitat.

J. Ll. Ferrer